

name het in één adem noemen van Nypels met enkele 'foute' figuren, niet gelukkig. Nypels' schorsing had bovendien, meende mr. S. J. R. de Monchy, de in '40 door de bezetter ontslagen burgemeester van Den Haag, 'als straf niet mogen zijn uitgesproken zonder dat de betrokkene zich behoorlijk kon verweren.'¹ Donner die begin '44 aan Seyss-Inquart had meegedeeld dat hij zijn taak als raadsheer (hij zat in de Kamer voor belastingzaken) wenste neer te leggen en vervolgens was ontslagen, vond voor zijn bezwaren tegen de gehele gang van zaken gehoor bij het Vaderlands Comité waar hij lid van was, en ook bij anderen, en toen het westen des lands werd bevrijd (van Heuven Goedhart was toen al enkele maanden geen minister meer), was aan de top van het nu weer onder secretaris-generaal Tenkink fungerende departement van justitie het algemeen gevoelen dat de Hoge Raad al terwille van de gehele rechtsbedeling onmiddellijk aan het werk moest gaan. Het Militair Gezag hief de staking van de gestaakte leden van de Hoge Raad nog geen twee weken na de bevrijding op (van den Dries ging als waarnemend president fungeren) en de schorsing van Nypels vijf weken later.² In welke mate Gerbrandy, die toen de portefeuille van Justitie beheerde, persoonlijk bemoeienis heeft gehad met deze maatregelen, weten wij niet; er was in elk geval niet het laatste woord mee gezegd ten aanzien van de zuivering van de Hoge Raad. Meer hierover in deel 12.

★

Van de moeilijkheden die zich in het bevrijde Zuiden voordeden bij de toepassing van het Tijdelijk persbesluit, hetwelk de zuivering van de dagbladpers regelde, gaven wij al een voorbeeld in het vorige hoofdstuk toen wij het gebeurde met *Oost-Brabant* behandelden. Er rezen meer problemen. Burger had in het persbesluit de zuivering toevertrouwd aan een Perscommissie van ten minste zeven leden. Om te beginnen moesten alle na 1 januari '43 nog verschenen dagbladen en periodieken gezuiverd

¹ S. J. R. de Monchy: 'Dagboek', 28 okt. 1944. ² Op grond van deze schorsing werd aan van Heuven Goedhart, toen hij in '51 voor de Partij van de Arbeid lid werd van de Eerste Kamer, het lidmaatschap van de Haagse sociëteit 'De Witte' geweigerd; hij deelde dit lot met N. G. Pierson aan wie in de jaren '90 van de vorige eeuw dat lidmaatschap was geweigerd omdat hij als minister van financiën de inkomstenbelasting had ingevoerd.